

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

*Економічні проблеми розвитку
аграрного виробництва в регіоні*

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ

Випуск 12

Частина 2

*Присвячується 30-річчю Вінницького національного
аграрного університету*

Вінниця–2012

УДК 332:338.432

ББК 65.9 (4УКР) 32 + 65.049 (4УКР)

Е-45

Економічні проблеми розвитку аграрного виробництва в регіоні. / Збірник наукових праць студентів / Редколегія: Мазур А.Г., Колесов О.С. та інші. – Вінниця, 2012. – Випуск 12. – Частина 2. – 140 с.

У збірнику висвітлено актуальні проблеми розвитку економіки аграрного сектору регіонів України.

Присвячується 30-річчю Вінницького національного аграрного університету.

Друкується за рекомендацією Вченої ради Навчально-наукового інституту менеджменту, адміністрування та права Вінницького національного аграрного університету. Протокол №8 від 24 лютого 2012 року.

Редакційна колегія:

Мазур А.Г., д.е.н., професор, ВНАУ;

Колесов О.С., к.е.н., доцент - відповідальний секретар, ВНАУ;

Прутська О.О., д.е.н., професор, ВНАУ;

Лисогор В.М., д.т.н., професор, ВНАУ;

Козловський С.В., д.е.н., професор ВНАУ;

Ціхановська В.М., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Кафлевська С.Г., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Потапова Н.А., к.е.н., доцент, ВНАУ;

Мельничук О.Ф., к.ю.н., доцент, ВНАУ;

Мазур К.В., к.е.н., доцент, ВНАУ

ЗМІСТ

✓ Довбишук О.О., Скорук О.П. РОЛЬ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ВИДІВ ПАЛИВА У ПІДВИЩЕННІ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	3
Пилипчук А.М., Фішук Б.П. РОЗРОБКА ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА	5
Міщенко О.О., Мар'янич Ю.Ю., Ключковський О.В. РИНОК ОЛІЇ В УКРАЇНІ	7
Попадюк С.В., Новодворська В.В. ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	9
Плакій Н.М., Євась Т.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ МІЖБЮДЖЕТНИМИ ВІДНОСИНАМИ	12
Пилипчук О.М., Колесник Т.В. АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНОВИХ НА МАТЕРІАЛАХ ДП ДГ "БОХОНИЦЬКЕ" ТА ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ	14
Пилипчук А.М., Пилипчук О.М., Кубай О.Г. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА	17
Пилипчук О.М., Фішук Б.П. СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗЕРНОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	19
Павленко Ю.М., Потапова Н.А. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ РИНКУ ЗЕРНА В УКРАЇНІ	21
Павленко Н.В., Помірча О.М. РОЗВИТОК ФОНДОВИХ БІРЖ В УКРАЇНІ	23
Грох Н.В., Фішук Б.П. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	25
Павельчук І.М., Полішук О.Ю. ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ПОЗИЦІЇ ЗАЙНЯТОСТІ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ	27
Яковенчук О.О., Яковенчук Я.О., Підвальна О.Г. МОТИВУВАННЯ ПРАЦІ В ПІДПРИЄМСТВАХ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	29
Прокопенко Н.Д., Леонтьук-Мельник О.В. МОДЕЛЮВАННЯ УПРАВЛІННЯ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	32
Постоюк І.О., Фішук Н.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА МЕТОДИКИ ЙОГО ОЦІНЮВАННЯ	35
✓ Матусяк М.В., Скорук О.П. ТЕПЛОВА ЕНЕРГІЯ ВОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ	38
Барабаш Д.О., Манчук А.О., Потапова Н.А. ОПТИМІЗАЦІЯ ПРИБУТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА	41
Кулик І.О., Подолянчук О.А. СУТНІСТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ	44
Бабенко Є.І., Кубай О.Г. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВ	46
Бучок А.В., Красняк О.П. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ В АПК ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	48
Король А.В., Прилуцький А.М. СТАН ВИРОБНИЦТВА І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКУ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	51
✓ Матусяк М.В., Скорук О.П. ПЕРСПЕКТИВА ВИКОРИСТАННЯ СОНЯЧНОЇ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	54
Король В.М., Бондаренко В.М. МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	57
Козуля Ю.Д., Жукова О.А. ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ	59
Харченко К.В., Коваль Л.В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ	61
✓ Савчук М.О., Скорук О.П. ФРАНЧАЙЗИНГОВІ МЕХАНІЗМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА В АПК	64
Циба Т.І., Пчелянська Г.О. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ	66
Заремба В.О., Помірча О.М. ФІНАНСОВИЙ РИНОК: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ В УКРАЇНІ	69
✓ Задорожна Л.М., Скорук О.П. ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ	72
Швець Т.С., Фішук Н.Ю. ЕКОНОМІКА ЗНАТЬ: СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ	76
Дядьора В.Ю., Помірча О.М. РОЗРОБКА ПОЛІТИКИ ПЛАНУВАННЯ ПОДАТКІВ ПІДПРИЄМСТВА	79
Паламарчук А.Ю., Кубай О.Г. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РОЗВИТКУ	81
Дерун О.І., Фабіянська В.Ю. ПРОЦЕДУРИ ОДЕРЖАННЯ АУДИТОРСЬКИХ ДОКАЗІВ	84
Гудзь Г.М., Ключко О.В. КРИТЕРІЇ ОПТИМІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА	86

Грабова А.О., Юрчишена Л.В. ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСОВЕ ГОСПОДАРЮВАННЯ-СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ, ФУНКЦІОНУВАННЯ	88
Гонтар О.О., Фіщук Б.П. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	90
Глубока О.П., Поліщук О.Ю. АНАЛІЗ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	93
Сідлецький А.Ю., Студілко В.Л., Глазко Н.Д. ПОДАТОК З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: РЕАЛІЇ ТА ВІДОБРАЖЕННЯ В ПОДАТКОВОМУ ОБЛІКУ	95
✓ Герасимчук О.М., Скорук О.П. ВИРОБНИЦТВО БІОЕТАНОЛУ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	98
Галицька І.А., Шевчук О.Д. СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ	100
Глубока О.П., Прилуцький А.М. СТРАХУВАННЯ ВІД ВАЛЮТНИХ РИЗИКІВ	102
Гайдей К.О., Прилуцький А.М. ТОРГІВЛЯ ТЕХНОЛОГІЯМИ ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОГО ОНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	104
Франко Ю.П., Бралатан В.П. НЕЗАЛЕЖНА ПЕРЕВІРКА ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	108
Войтенко О.А., Прутська О.О. ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ В СИСТЕМІ ІНТЕГРОВАНІХ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ	111
Гончарук М.М., Головня О.М. МЕНЕДЖМЕНТ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	113
Забуранна В.М., Помірча О.М. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФУНКЦІЇ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ	116
Мельник А.М., Шевчук О.Д. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЛАНОВОЇ ПОДАТКОВОЇ ПЕРЕВІРКИ	119
Плахотний Ю.І., Мазур А.Г. ОРГАНІЗАЦІЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СЛУЖБИ В ПІДПРИЄМСТВІ АПК	122
Волинець Н.В., Кіреєва Е.А. АКТИВІЗАЦІЯ ЗАЙНЯТОСТІ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ	124
Чорноус В.В., Березюк С.В. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ГРОШЕЙ	126
Заграбчук О.І., Дубова С.Г. ОКРЕМІ АСПЕКТИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ	128
Слободянюк І.І., Дубова С.Г. СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ	131
Мельник А.М., Голишевська Л.В. ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ	134

Література

1. www.bank.gov.ua
2. Річні звіти ДКЦПФР
3. Демківський А.В. Гроші та кредит. Навч. посіб. — К.: Дакор, 2007. — 89с.
4. Мишіп Ф. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків. К., 2004. -568с.
5. Смолянська О. Ю. Фінансовий ринок: Навч. посіб. — К.: Центр навч. літ., 2005. — 138с.
6. Шелудько В.М. — Фінансовий ринок. Навчальний посібник. К., 2007. - 118 с.

Summary

In the article the economic content of the financial market and its importance role in the economy of Ukraine, identified components of the financial market. The analysis of monetary, credit and stock markets of Ukraine and its future outlook.

Keywords: currency, currency market, credit market, financial market, the stock market.

УДК 620.95.002.2

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА БІОПАЛИВА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

Скорук О. П. *, к. е. н, доцент, Задорожна Л. М.

У статті розглянуто необхідність використання біопалива з метою ощадливості природних ресурсів та чистоти навколишнього середовища. Проаналізовано проблеми переробки насіння ріпаку на паливо, а також перспективи виробництва біопалива.

Ключові слова: біопаливо, виробництво, ринок, біомаса, екологія, навколишнє середовище.

Постановка проблеми. З кожним роком все більше турбує сучасне покоління стан довкілля та зміна клімату. Тому на сьогодні актуально передбачати можливі екологічні й соціальні наслідки подальшого розвитку виробництва та використання біопалива. У той же час, воно є складовою конкретних цілей "зеленої" політики, спрямованої на скорочення викидів у довкілля парникових газів.

Перед людством з давніх-давен стоять дві глобальні проблеми – це забезпечення себе продуктами харчування та енергоресурсами. При цьому світові запаси мінерального палива (особливо нафти) близькі до виснаження. У зв'язку з цим, з кожним роком усе більше країн світу, і Україна зокрема, усвідомлюють необхідність виробництва палива з альтернативних ресурсів, одним з яких є біопаливо. Проте у світі вже стало загальноприйнятим використовувати альтернативні види палива, зокрема біодизель. Україна має великий потенціал для розвитку власного ринку біопалив, що набуває особливого значення в умовах нестабільності світової економіки, зростання цін на традиційні енергоносії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У напрямі розв'язання проблеми становлення та розвитку вітчизняного ринку біопалива працюють такі вітчизняні вчені, як О.В. Дубровін, Г.М. Калетник, С.А. Стасіневич, С.П. Циганков, О. М. Шпичак та інші, проте загострення енергетичних проблем, нестабільність розвитку аграрного сектора та взаємозв'язок з рівнем продовольчої безпеки вимагають більш глибокого вивчення та оцінки перспектив розвитку даної галузі у нашій країні.

Метою статті є дослідження переваг та перспектив використання біопалива в Україні.

Виклад основного матеріалу. Біопаливо на сьогодні відіграє домінуючу роль серед інших нетрадиційних видів джерел енергії, формуючи близько 46% їх ринку, може забезпечувати виробництво тепла, електроенергії та різних видів газоподібного (біогаз), рідкого (біоетанол, біодизель) та твердого палива.

Біомаса зараз займає одне з провідних місць серед інших видів альтернативних джерел енергії. Біомаса заміщує 1250млн. тонн умовного палива щорічно, що складає 15% світового споживання первинних енергоресурсів, і є четвертим по значущості видом палива. Біомаса відіграє істотну роль в енергозабезпеченні промислово розвинутих країн: у США її частка складає близько 4%, у Данії 6%, у Канаді -7%, в Австрії -14%, у Швеції - 16% загального споживання первинних енергоресурсів [1].

Подібно до вугілля й нафти, біомаса – це форма збереженої сонячної енергії. Енергія сонця «захоплюється» через процес фотосинтезу під час росту рослин. Одна перевага біологічного палива в порівнянні з іншими типами палива – те, що воно повністю розкладається мікроорганізмами, і тому відносно безвинне для навколишнього середовища.

Технології переробки біомаси дозволяють також розв'язувати проблему утилізації шкідливих побутових та промислових відходів, одержувати побічні продукти: високоякісні добрива, будівельні та інші корисні матеріали.

На сьогодні відомі такі основні методи отримання енергії з біомаси: біологічний метод (анаеробне зброджування); термохімічний метод (газифікація, гідроліз); безпосереднє спалювання у вигляді брикетів та шроту. Особливо слід виділити паливні брикети із рослинних матеріалів, які є достатньо універсальними і можуть застосовуватись у всіх сферах діяльності, де є необхідність у використанні тепла (твердопаливні котли різних потужностей, котельні, каміни, печі, лазні, теплогенератори та ін.) [6].

Цикл виробництва біопалива розбивають на кілька етапів (Рис. 1).

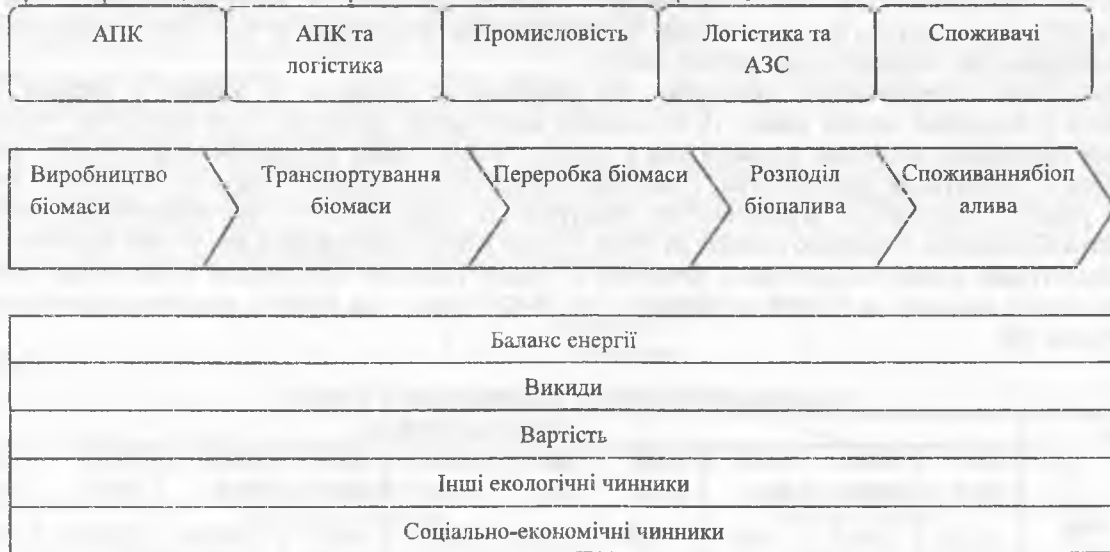

Рис. 1. Галузі, життєвий цикл та чинники виробництва біопалива

На кожному із них необхідно контролювати якісні характеристики продукції та одержувати її максимальний вихід при мінімальних витратах енергії та екологічної безпеки для людей і оточуючого середовища.

Технології виробництва біопалива безперервно удосконалюються з метою підвищення ефективності, безпечності та покращення якості цільового продукту. Поряд з цим сучасне біоенергетичне обладнання технічно ускладнюється та ставить підвищені вимоги до професіоналізму оператора. До того ж біомаса має неоднорідний хімічний склад, що зумовлює її фізичні властивості. Так, при виробництві паливних гранул необхідно контролювати вологість сировини, розміри її фракцій та якість самих гранул. При відхиленні показників сировини та продукції від оптимальних необхідно здійснювати оперативне втручання у роботу обладнання [7].

Важливим критерієм біопалива є його показники якості. Тому доцільно їх розглянути (рис.2).

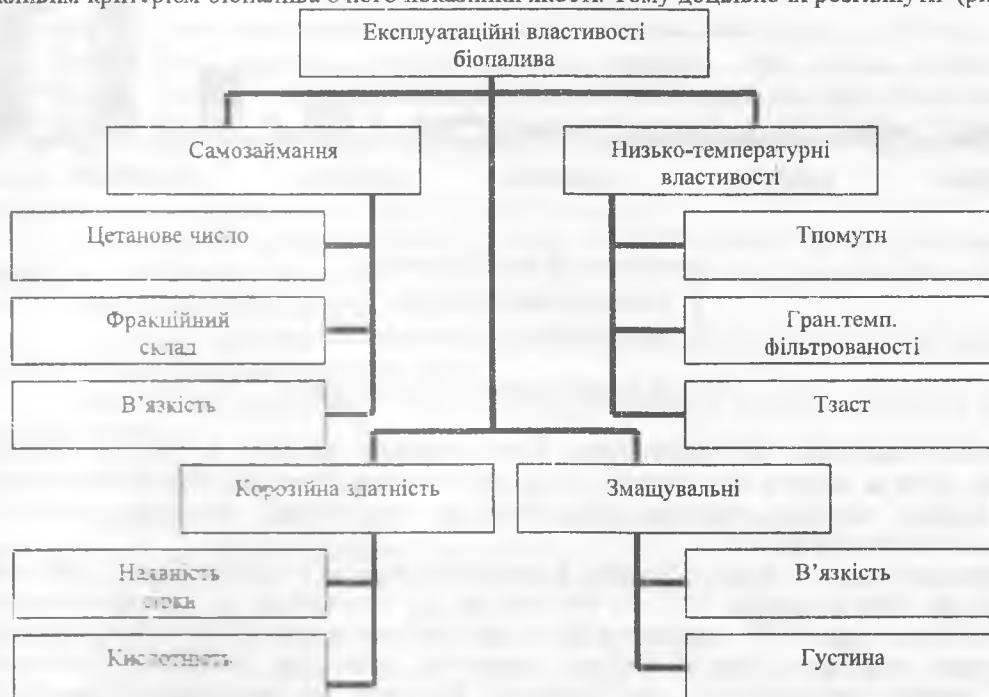

Рис. 2. Ієрархічна структура показників якості біопалива [8]

Виробництво біопалива здійснюється насамперед за допомогою використання продукції аграрного сектору. Тому завданням аграрного сектору є розвиток сировинної бази для виробництва біопалива. В Україні великий земельний потенціал. Ми здатні відводити під рослинні культури для виробництва біопалива значні площі орних земель, і це без суттєвого скорочення виробництва сільськогосподарської продукції для власних продовольчих потреб та експорту [3].

Згідно з прогнозами FAO, світове виробництво біопалива протягом 2007-2017 рр. подвоїться і сягне 125 млн. л, а у 2020 р. становитиме близько 247 млн. л. Україна також намагається не відставати і нарощувати свої обсяги по виробництву альтернативних джерел енергії.

Нині найперспективнішою культурою для виробництва біопалива в Україні є насіння ріпаку. Необхідність розширення посівів ріпаку та збільшення виробництва продукції, його переробки обумовлена наступними причинами: по-перше, ріпакова олія є однією з найдешевших рослинних олій; по-друге, ріпакова олія, завдяки її біологічним властивостям, є бажаним компонентом щоденного раціону харчування людини. Водночас ріпак – універсальна агроекологічна культура, яка може сприяти самозабезпеченню сільського господарства біопаливом, позитивно впливає на ґрунт, є прекрасним попередником для озимих зернових.

Екологічний аспект використання біопалива на основі ріпакової олії полягає в зменшенні викидів в атмосферу оксиду вуглецю на 15-98%, вуглеводів – на 38-92%, сажі – на 31-68%, практично відсутні викиди двооксиду сірки [5].

Таблиця 1

Виробництво та експорт насіння ріпаку в Україні

Показник	Маркетинговий рік									
	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006	2006/ 2007	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010
Валовий збір, тис. т	131,8	134,6	60,9	57,4	135,3	284,7	605,7	1053,4	2872,9	1873,2
Урожайність, ц/га	8,4	12,4	8,7	9,9	12,7	13,7	15,7	13,1	20,8	18,5
Площі, тис. га	156,7	108,5	70,0	58,0	104,3	206,9	386,8	802,7	1379,6	1013,6
Експорт, тис. т	68,6	82,9	20,6	43,6	81,05	186,97	486,65	1000,0	2645,0	1800,0

Так склалося, що практично все вирощене насіння ріпаку в нашій державі експортується переважно в країни ЄС (табл.1) [9].

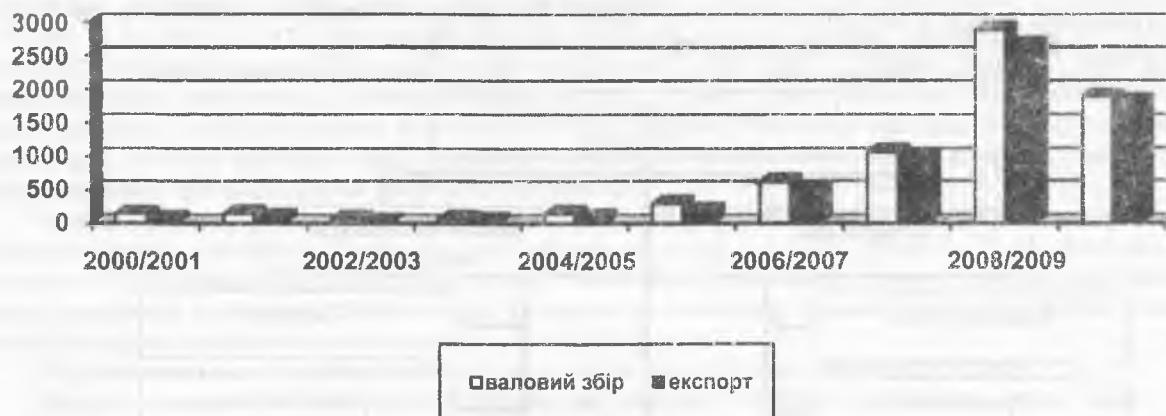

Рис. 3. Експорт ріпаку в Україні, тис.т

Дослідження показують, що виробництво біоенергетичних ресурсів в Україні знаходиться на зародковому рівні, проте як свідчать дані діаграми ринок енергетичної сировини набув бурхливого розвитку з орієнтацією на експорт, оскільки вітчизняні товаровиробники вмотивовані, насамперед, досить високою закупівельною ціною на насіння ріпаку.

Якщо заборонити експорт ріпаку з України, а переробити його на біопаливо, то з 2,5 млн. тонн ріпаку ми отримаємо 725 тис. тонн біодизелю, 1625 тис. тонн макухи, що дозволить за рік нагодувати приблизно 2,2 млн. корів, які додатково дадуть 6678 тонн молока [2]. За рахунок такої технології переробки насіння ріпаку на паливо ми можемо розв'язати кілька проблем: зменшити залежність сільського господарства від нафтопродуктів, знизити собівартість і ціну реалізації біопалива на внутрішньому ринку (розвиток рослинництва), забезпечити підвищення продуктивності корів, як наслідок зросте валовий надій молока, зменшиться його собівартість (розвиток тваринництва), будівництво близько 20 заводів дасть змогу створити

4,8 тис. нових робочих місць та 24,4 тис. працівників будуть зайняті в галузях, пов'язаних з вирощуванням, переробкою, зберіганням та транспортуванням рослинної сировини.

У країнах ЄС використовують дві основні схеми організації виробництва біопалива з ріпаку: французьку та німецьку (Рис.4) [9].

Як показує світова та вітчизняна практика функціонування подібних підприємств, дрібномасштабне виробництво такого продукту може бути економічно доцільним лише при переробці власної сировини, в інших випадках – функціонування біодизельних міні-заводів нерентабельне.

Ефективне виробництво біопалива залежить від технології, масштабів переробки, вирощування та ціни сировини, витрат на маркетинг, логістику, зберігання тощо. Тому для забезпечення інтенсивного розвитку вітчизняної біодизельної галузі, підвищення конкурентоспроможності її продукції, доцільніше використовувати модель великомасштабної організації виробництва.

Важливими та перспективними напрямками вирішення проблеми виробництва біопалива в Україні є наступні: сприяння внутрішньому виробництву та споживанню, сприяння виробництву біопалива в Україні на експорт, забезпечення привабливого інвестиційного клімату державою, за умови віднесення питання прибутковості виробництва біопалива до компетенції інвестора

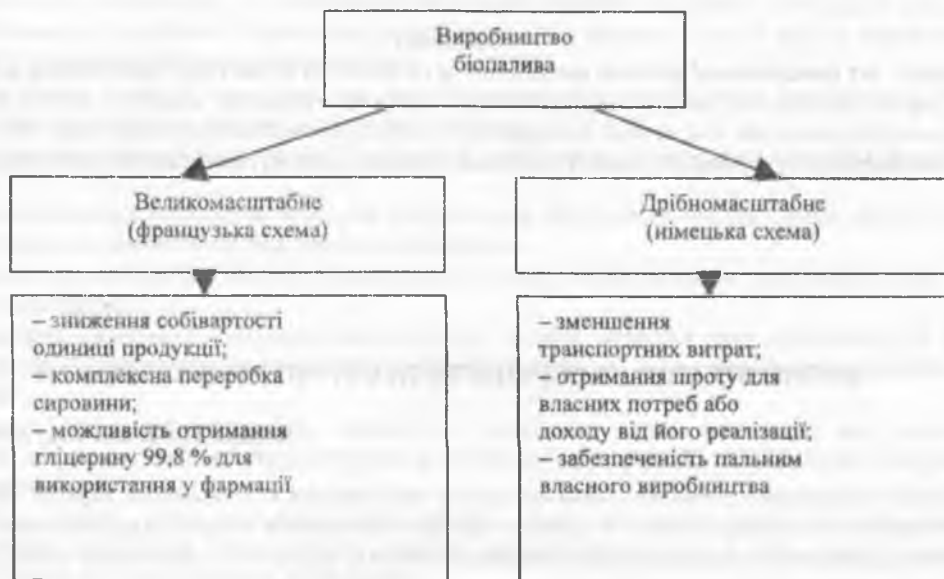

Рис. 4. Основні схеми організації виробництва біодизельного пального в країнах ЄС

Висновки. Підсумовуючи вище викладене можна дійти наступного висновку, що необхідно заборонити або значно зменшити експорт ріпаку закордон, тим самим забезпечуючи країну найперспективнішою культурою для виробництва біопалива. Використання та виробництво біопалива потребує значних капіталовкладень, тому потрібно створювати інвестиційно привабливий клімат держави, щоб інвестори, які зацікавлені у виробництві альтернативних джерел енергії могли вкладати кошти у розвиток біоенергетики нашої країни.

Пропозиції щодо покращення ситуації на ринку біопалива:

- удосконалити державну політику у сфері енергозбереження та використання поновлюваних джерел енергії, що забезпечують скорочення частки викопних енергоносіїв у паливному балансі країни;
- сформувати законодавчу та нормативну базу;
- розвивати максимально широку співпрацю українських і зарубіжних працівників галузі, здійснювати постійний обмін досвідом та знаннями;
- ефективніше пропагувати використання біопалива та створити підґрунтя для позитивного ставлення до біопалива.

Література

1. "Біомаса – новий вид палива", // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://ecotechnolog.hmsite.net/palivo/nev/3.php?nev=3>
2. Вишневецька О.М., Саваренюк Н.В. "Альтернативна енергія: реальність та перспективи в Україні", // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2010_38/Statti/37.pdf
3. Демчак І.М. "Розвиток біоенергетики в Україні", // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnau/2009_141/09dim.pdf
4. Дудар В.Т., "Актуальні проблеми формування і функціонування ринку біопалива в Україні",